

<https://doi.org/10.31891/2307-5740-2026-350-31>

УДК 658.152

JEL Класифікатор: G31, G32, M11, M41

ЛОПАТОВСЬКА Оксана

Хмельницький кооперативний торговельно-економічний інститут

<https://orcid.org/0000-0002-9301-3833>

e-mail: O.Lopatovska@xktei.km.ua

НЕБЖИЦЬКИЙ Богдан

Хмельницький кооперативний торговельно-економічний інститут

<https://orcid.org/0009-0008-1712-6204>

e-mail: B.Nebzhytskyi@xktei.km.ua

УПРАВЛІННЯ НЕОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА: ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ

У статті розкрито теоретико-методичні засади формування, оцінювання та управління необоротними активами підприємства в сучасних умовах господарювання. Обґрунтовано, що ефективне функціонування суб'єктів господарювання безпосередньо залежить від наявності, структури та рівня використання необоротних активів, які формують виробничий потенціал підприємства та впливають на його фінансові результати, конкурентоспроможність і ринкову вартість. Узагальнено наукові підходи до трактування сутності необоротних активів, виокремлено їхні ключові характеристики та визначено їхню роль у забезпеченні стабільності фінансово-господарської діяльності. У роботі систематизовано основні функції необоротних активів у процесі виробництва, реалізації продукції та управління підприємством, а також розкрито їх значення як джерела формування грошових надходжень і фінансової стійкості. Значну увагу приділено політиці управління необоротними активами, визначено її мету, завдання та місце в системі фінансового менеджменту підприємства. Наведено класифікацію завдань управління необоротними активами та охарактеризовано етапи цього процесу з урахуванням стратегічних і тактичних цілей розвитку підприємства. Досліджено методичні підходи до визначення потреби підприємства в основних засобах, зокрема методи прямого та непрямого розрахунку, а також особливості планування обсягу виробничого обладнання, машин, споруд і засобів управління операційною діяльністю. Систематизовано показники оцінювання забезпеченості, стану та ефективності використання основних засобів, що дозволяють комплексно оцінити рівень їх залучення у господарський процес. Особливу увагу приділено процесам відтворення та оновлення основних засобів, розкрито сутність простого і розширеного відтворення, а також роль амортизації як основного інструменту фінансування довгострокових активів. Узагальнено методи нарахування амортизації відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку та вимог податкового законодавства України. Обґрунтовано принципи фінансування необоротних активів, зокрема забезпечення оптимального обсягу фінансових ресурсів, раціонального співвідношення джерел капіталу, мінімізації вартості залучених коштів та підвищення ефективності їх використання. Зроблено висновок, що формування результативної системи управління необоротними активами є необхідною умовою підвищення ефективності господарської діяльності підприємства, забезпечення його фінансової стійкості та реалізації довгострокової стратегії розвитку в умовах динамічного зовнішнього середовища.

Ключові слова: підприємство, активи, необоротні активи, основні засоби, нематеріальні активи, амортизація, відтворення основних засобів, управління активами.

LOPATOVSKA Oksana, NEBZHITSKYI Bohdan

Khmelnitsky Cooperative Trade and Economic Institute

MANAGEMENT OF NON-CURRENT ASSETS OF AN ENTERPRISE: ORGANIZATIONAL AND FUNCTIONAL ASPECTS

The article reveals the theoretical and methodological foundations of the formation, evaluation, and management of non-current assets of an enterprise in modern economic conditions. It is substantiated that the effective functioning of economic entities directly depends on the availability, structure, and level of use of non-current assets, which form the production potential of an enterprise and affect its financial results, competitiveness, and market value. Scientific approaches to interpreting the essence of non-current assets are summarized, their key characteristics are highlighted, and their role in ensuring the stability of financial and economic activities is determined. The paper systematizes the main functions of non-current assets in the process of production, sales, and enterprise management, and reveals their importance as a source of cash flow and financial stability. Considerable attention is paid to the policy of managing non-current assets, defining its purpose, objectives, and place in the enterprise's financial management system. The classification of non-current asset management tasks is presented and the stages of this process are described, taking into account the strategic and tactical goals of enterprise development. Methodological approaches to determining the enterprise's need for fixed assets are studied, in particular, direct and indirect calculation methods, as well as the peculiarities of planning the volume of production equipment, machinery, structures, and means of managing operational activities. Indicators for assessing the availability, condition, and efficiency of fixed assets are systematized, allowing for a comprehensive assessment of their level of involvement in the economic process. Particular attention is paid to the processes of reproduction and renewal of fixed assets, the essence of simple and expanded reproduction is revealed, as well as the role of depreciation as the main instrument for financing long-term assets. Methods for calculating depreciation in accordance with national accounting regulations (standards) and the requirements of Ukrainian tax legislation have been summarized. The principles of financing non-current assets have been substantiated, in particular, ensuring an optimal volume of financial resources, a rational balance of capital sources, minimizing the cost of borrowed funds, and increasing the efficiency of their use. It is concluded that the formation of an effective system of non-current asset management is a necessary condition for improving the efficiency of an enterprise's economic activity, ensuring its financial stability, and implementing a long-term development strategy in a dynamic external environment.

Keywords: enterprise, assets, non-current assets, fixed assets, intangible assets, depreciation, reproduction of fixed assets, asset management.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Управління необоротними активами є одним із ключових напрямів фінансового менеджменту підприємства, оскільки саме вони формують його виробничий потенціал та визначають можливості здійснення операційної діяльності. Ефективність використання необоротних активів безпосередньо впливає на рівень собівартості продукції, фінансові результати, інвестиційну привабливість і фінансову стійкість суб'єкта господарювання. В умовах економічної нестабільності, обмеженого доступу до фінансових ресурсів і зростання ризиків особливої актуальності набувають питання оновлення, відтворення та фінансування основних засобів. Недостатньо обгрунтована політика управління необоротними активами призводить до зниження ефективності господарської діяльності та стримує розвиток підприємства. Тому формування результативної системи управління необоротними активами є важливим науковим і практичним завданням.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Дослідженню окремих теоретичних та практичних аспектів необоротних активів підприємства та процесу їхнього управління присвячували свої праці такі науковці, як: Аніловська Г. Я. та Висоцька І. Б. [1], Довгань П. О. [2], Савченко А. М. та Олянецька М. С. [3], Ткаченко О. С. та Шатрава А. В. [4], Шушкова Ю. В., Шутко А. М. та Баськова Ю. С. [5], Кнейслер О. В., Квасовський О. Р., та Ніпіаліді О. Ю. [6], Римар Ю. Я. [7], Крупка М. І., Ковалюк О. М. та Коваленко В. М. [10] та багато інших.

ВИДІЛЕННЯ НЕВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ СТАТТЯ

Незважаючи на значну кількість наукових праць, присвячених управлінню необоротними активами, у вітчизняній науковій літературі й досі відсутній єдиний підхід до формування цілісної системи їх аналізу та управління. Недостатньо узагальненими залишаються питання визначення потреби в необоротних активах, оцінювання ефективності їх використання, вибору методів амортизації та оптимізації джерел фінансування. Це зумовлює необхідність подальшого поглиблення теоретичних і прикладних досліджень у даній сфері.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є узагальнення теоретичних положень та обгрунтування підходів до управління необоротними активами підприємства, а також визначення основних напрямів оцінювання їх стану, відтворення та ефективності використання.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Ефективне функціонування будь-якого підприємства ґрунтується на наявності майнових ресурсів. Структура майна охоплює як необоротні, так і оборотні активи.

Наявність на підприємстві необоротних ресурсів зумовлена необхідністю забезпечення процесів закупівлі сировини та матеріалів, організації виробництва, зберігання продукції, її реалізації, підтримки роботи адміністративно-управлінського апарату, а також проведення культурних заходів. Усе це спрямовано на забезпечення сталості та ритмічності фінансово-господарської діяльності суб'єкта господарювання [1, с. 226].

Під необоротними активами варто розглядати матеріальні, нематеріальні та фінансові ресурси, контрольовані підприємством у результаті минулих подій, призначені для реалізації чи використання протягом терміну, що більший ніж 12 місяців чи операційний цикл за умови їх використання у виробничому процесі більше одного разу [2, с. 75].

Варто виокремити наступні характеристики, які властиві необоротним активам підприємства (рис. 1).

Необоротні активи відіграють важливу та багатоаспектну роль у функціонуванні підприємства. Передусім вони формують його виробничий потенціал, адже прямо впливають на обсяги виготовлення продукції, виконання робіт чи надання послуг. Окрім цього, вони мають суттєвий вплив на фінансові результати: їхня вартість і витрати на експлуатацію впливають на прибутковість, рівень рентабельності та інші ключові показники. Ці активи також є джерелом формування грошових надходжень – як у результаті реалізації продукції, так і через одержання інвестиційного прибутку. Важливо й те, що основні засоби можуть слугувати заставою при залученні кредитних ресурсів, посилюючи фінансову стабільність підприємства. Що стосується нематеріальних активів, то їхня оцінка є одним із вирішальних факторів у визначенні ринкової вартості бізнесу, а отже, вони відіграють важливу роль у стратегічному плануванні та ухваленні управлінських рішень [4].

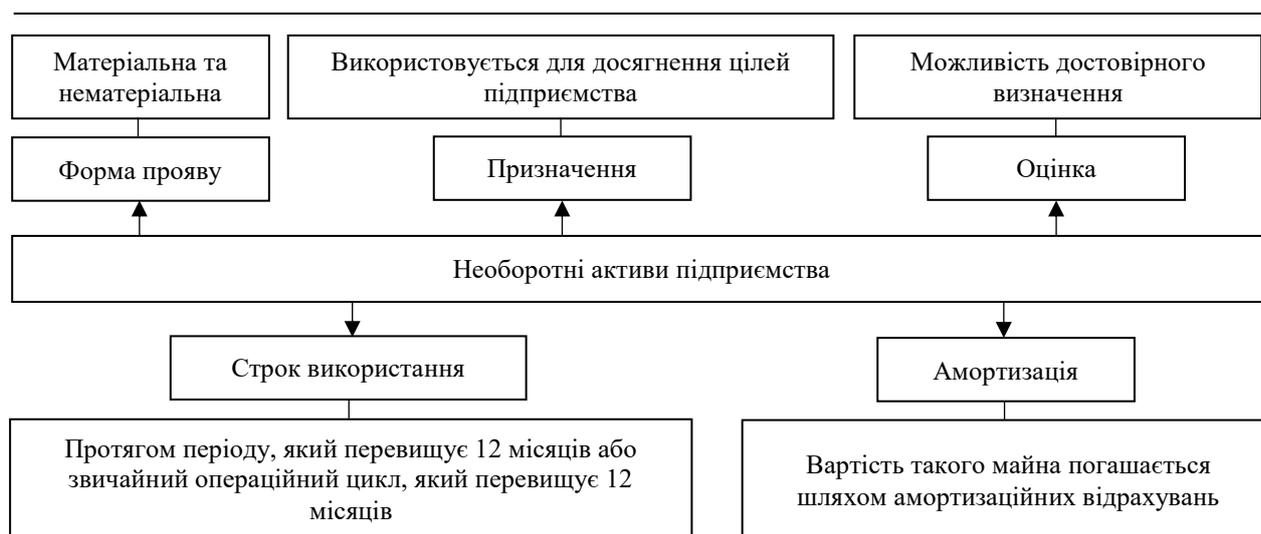

Рис. 1. Характеристика необоротних активів підприємства

Джерело: сформовано автором на основі: [3]

Для сучасного етапу розвитку вітчизняної економіки забезпечення суб'єктів господарювання необоротними активами та їхнє ефективне використання являються важливими чинниками успішного функціонування.

Кожна компанія розробляє індивідуальний підхід до управління своїми активами. У цьому підході визначається необхідний обсяг, структура та джерела забезпечення активів, з урахуванням особливостей функціонування організації й впливу як внутрішніх, так і зовнішніх чинників [5, с. 416].

Таким чином, необоротні активи підприємств потребують ефективною та виваженою політики управління.

Кнейслер О. В., Квасовський О. Р. та Ніпіаліди О. Ю. трактують політику управління необоротними активами як «систему обґрунтованих заходів, спрямована на формування необхідного обсягу і складу необоротних активів, своєчасного їх оновлення, раціонального використання та оптимізації структури джерел фінансування з метою створення умов ефективного господарювання як у довгостроковому, так і в короткостроковому періодах» [6, с. 197].

Метою управління необоротними активами є визначення форм і методів фінансового управління ними в процесі здійснення різних фінансових операцій [7]. Завдання управління необоротними активами будь-якого господарюючого суб'єкта представлені на рис. 2.

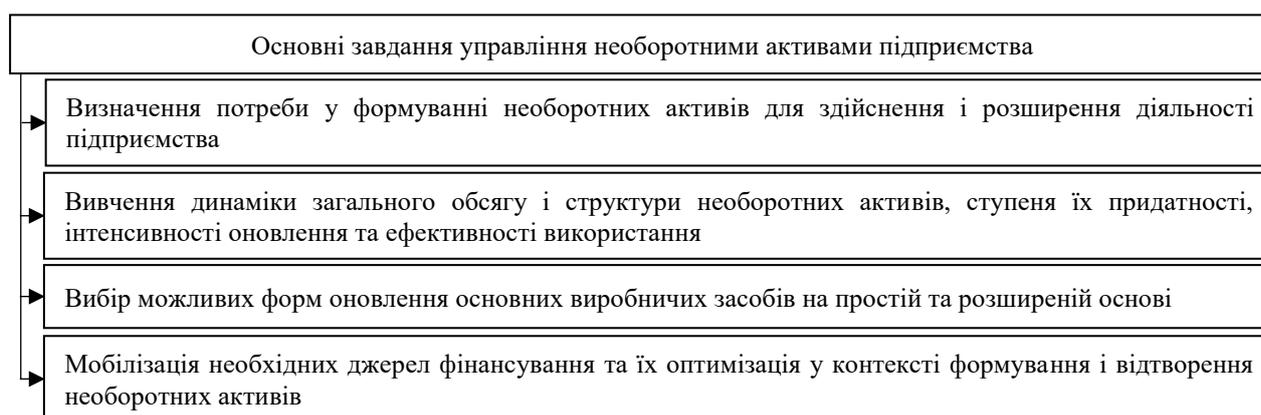

Рис. 2. Завдання управління необоротними активами підприємства

Джерело: сформовано автором на основі: [6, с. 197-211]

Потреба в необоротних активах обчислюється окремо за такими їх видами, як: основні засоби, нематеріальні активи і т. д. Для визначення потреби в основних засобах використовуються методи прямого та непрямого розрахунку (рис. 3).

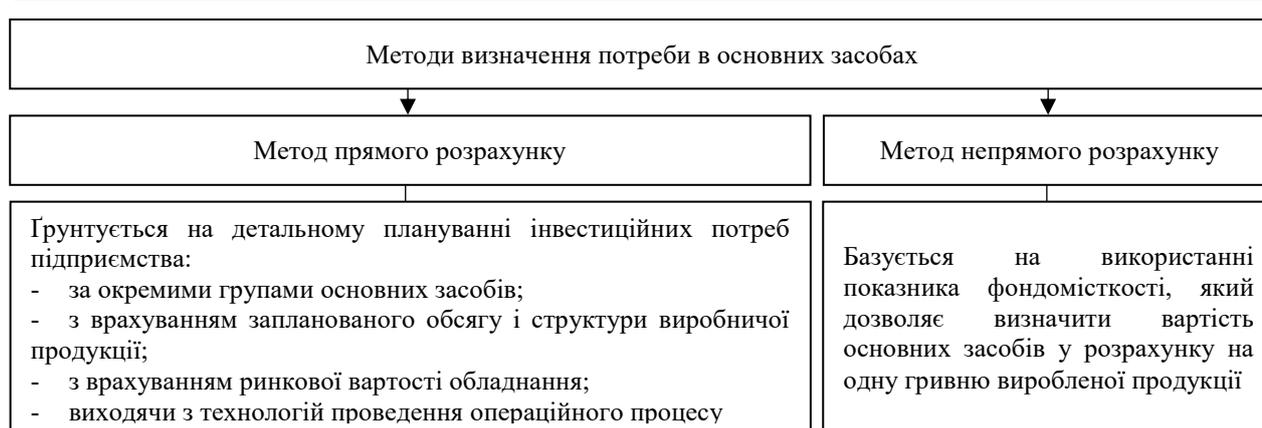

Рис. 3. Методи визначення потреби в основних засобах

Джерело: сформовано автором на основі: [6, с. 197-198]

Потреба в основних засобах за методом прямого розрахунку визначається за їхніми окремими групами, такими як:

- виробничі приміщення та споруди;
- виробничі машини та обладнання;
- машини та обладнання, які використовуються під час управління операційною діяльністю.

Перший етап передбачає визначення потреби в розрізі окремих видів виробничих машин та обладнання за наступною формулою (1):

$$\text{Поб} = \text{ОВПР} \times \text{РВ} + \text{М} \quad (1)$$

де: Поб – потреба в певному виді виробничого обладнання;

ОВ – запланований обсяг виробленої продукції, яка потребує використання даного виду обладнання;

ПР – експлуатаційна продуктивність обладнання;

РВ – ринкова вартість одиниці даного виду обладнання;

М – витрати на монтаж та налаштування даного виду обладнання.

Другий етап передбачає визначення потреби в окремих видах машин та обладнання, які використовуються в процесі управління операційною діяльністю підприємства (комп'ютери, засоби зв'язку, офісні меблі тощо).

Третій етап передбачає розрахунок потреби у приміщеннях, спорудах для проведення виробничого процесу і розміщення персоналу управління.

Результати проведених розрахунків визначення потреби в окремих видах необоротних активів із використанням прямого та непрямого методів стають підставою визначення загальної потреби підприємства в необоротних активах [6, с. 198].

Як вже було визначено раніше, показники стану та ефективності використання основних засобів прийнято ділити на три групи в розрізі таких характеристик:

1. Показники забезпечення підприємства основними засобами (фондомісткість, фондоозброєність, коефіцієнт вартості основних засобів у майні підприємства).
2. Показники стану основних засобів (коефіцієнти зносу, придатності, оновлення, вибуття та приросту основних засобів).
3. Показники ефективності використання основних засобів (фондовіддача та рентабельність основних засобів) [6, с. 199-201].

Основні засоби потребують постійного та безперервного оновлення через зношення та старіння в процесі виробничої діяльності. Такий процес носить назву відтворення основних засобів [6, с. 205]. Розрізняють просте та розширене відтворення основних засобів (рис. 4).

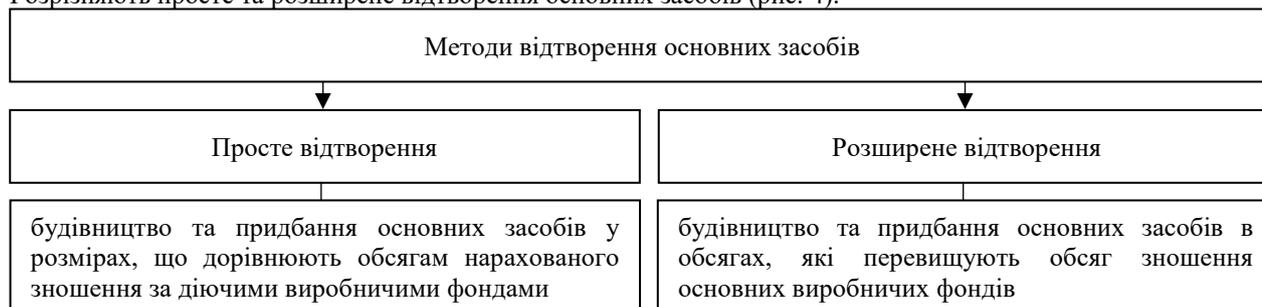

Рис. 4. Методи відтворення основних засобів

Джерело: сформовано автором на основі: [8, с. 199].

Підприємства самостійно обирають метод нарахування амортизації основних засобів виходячи з очікуваного способу отримання економічних вигод від їхнього використання.

Податковий кодекс України 02.12.2010 № 2755-VI [9] передбачає розрахунок амортизації основних засобів у відповідності до НП(С)БО 7 «Основні засоби» з урахуванням обмежень, визначених в самому Кодексі. П. 26 цього Положення визначає такі методи нарахування амортизації:

- прямолінійний;
- зменшення залишкової вартості;
- прискореного зменшення залишкової вартості;
- кумулятивний;
- виробничий [10].

При нарахуванні амортизації за першими чотирма методами слід враховувати мінімально допустимі строки корисного використання, які визначені в с. 138.3.3 Податкового кодексу України.

Залучення необхідних ресурсів для фінансування основного капіталу та їх раціональне використання можливі за умови впровадження на підприємстві результативної стратегії, що спирається на чітко визначені засади. Вони слугують основою для встановлення пріоритетів і достатнього рівня фінансування, а також для формування доступних каналів надходження коштів через застосування різноманітних інструментів і механізмів, із врахуванням оптимального співвідношення складових задля підвищення ефективності господарських процесів.

До принципів фінансування необоротних активів відносять:

1. Забезпечення належного обсягу фінансових ресурсів для покриття інвестиційних запитів підприємства. Брак залучених коштів обмежує можливість повноцінного фінансування довгострокових активів, тоді як надмірне накопичення таких ресурсів підвищує ризики знецінення. Відтак, ключовим завданням фахівців у сфері фінансів є досягнення оптимального рівня забезпечення потреб у капіталі з урахуванням мінімізації втрат вартості та вартості обслуговування залучених коштів.

2. Формування раціонального співвідношення джерел залучення капіталу з урахуванням ефективного ведення діяльності. Збереження достатньої платоспроможності та ліквідності слугує індикатором результативності стратегії забезпечення підприємства необоротними активами.

3. Зниження вартості залучення фінансів для інвестування в довгострокові засоби, що забезпечується системною роботою менеджерів через пошук доступних і вигідних джерел із найнижчими витратами на їхнє залучення та подальше обслуговування.

4. Підвищення ефективності використання залучених фінансових потоків, що вимагає врахування умов інвестиційного клімату, ситуації на ринку капіталу, інфляційних очікувань та інших зовнішніх факторів, здатних впливати на вартість ресурсів протягом усього періоду реалізації інвестпроекту [6, с. 211].

Процес управління необоротними активами підприємства можна представити у вигляді певного переліку етапів. Колектив науковців у складі Крупки М. І., Ковалюк О. М., Коваленко В. М. та ін. виокремили наступні шість етапів управління необоротними активами підприємства (рис. 5).

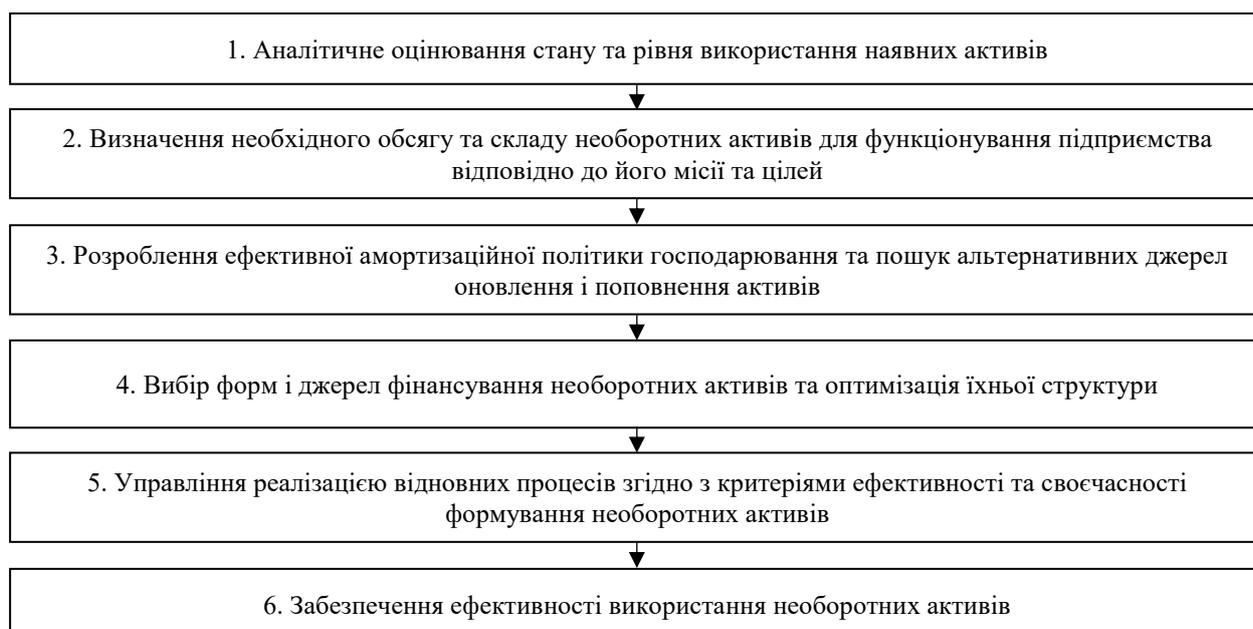

Рис. 5. Процес управління необоротними активами підприємства

Джерело: [11, с. 172]

Проаналізуємо етапи даного процесу.

1. Аналітичне дослідження стану та рівня ефективності використання ресурсів довгострокового характеру передбачає оцінювання комплексу взаємопов'язаних індикаторів. Основна мета такого аналізу – виявлення змін у масштабах, складі, стані та ефективності залучення цих активів у діяльність підприємства.

Вивчення структури й динаміки операційних складників основного капіталу здійснюється через такі ключові показники:

- темпи приросту відповідних ресурсів;
- порівняння темпів зростання їх обсягів із темпами виробництва та реалізації продукції;
- співвідношення матеріальної та нематеріальної частин активів виробничого призначення й динаміка цього співвідношення;

- аналіз змін у структурі окремих груп матеріальних і нематеріальних компонентів;
- пропорція між активною та пасивною частинами основних засобів.

2. Визначення необхідної кількості та складу довгострокових ресурсів для досягнення стратегічних цілей підприємства охоплює планування оновлення операційного потенціалу з урахуванням оптимальних строків експлуатації різних категорій і формування політики щодо амортизаційних відрахувань. За умов простого відтворення відновлення ресурсів здійснюється за рахунок амортизаційних внесків, а при розширенні виробництва – потребує додаткових фінансових вливань.

3. Ефективне управління зношенням і оновленням вимагає розробки дієвої амортизаційної стратегії та пошуку альтернатив для поповнення ресурсів, що гарантує стабільність і результативність виробничого процесу. Водночас існує певна суперечність між прагненням підприємства до зростання амортизаційного фонду та прискорення модернізації і необхідністю зберігати конкурентну ціну продукції. Ця дилема розв'язується через визначення оптимального рівня амортизації, який дозволяє своєчасно оновлювати капітал без істотного підвищення вартості товарів.

4. Підбір механізмів і джерел фінансування довгострокових ресурсів та удосконалення їхньої структури здійснюються з урахуванням таких чинників: достатність власного капіталу для забезпечення зростання підприємства, доступність і вартість зовнішніх джерел, ситуація на фінансовому ринку, а також рівень фінансового левериджу.

5. Організація процесів оновлення у відповідності до критеріїв результативності та своєчасності вимагає врахування дії податкових механізмів, державної політики у сфері інновацій та амортизації, фінансового клімату, рівня конкуренції, а також ситуації на ринку виробничих засобів. Інтенсивність таких процесів залежить від стратегічних орієнтирів підприємства у сфері амортизації, інновацій та інвестування, рівня професіоналізму управлінців і персоналу.

6. Раціональне використання основних засобів спрямоване на підтримання належного технологічного рівня, ефективне застосування виробничих і фінансових потужностей, збільшення обсягів продукції без надмірних капіталовкладень, зменшення витрат на управління та обслуговування [11., с. 172-173].

Варто зауважити, що у процесі діяльності підприємства структура довгострокових ресурсів змінюється. Це зумовлено зростанням потенціалу, переходом до нових форм організації та технологій виробництва, модернізацією логістичних процесів, а також зовнішніми обставинами – державною інвестиційною політикою, кредитно-грошовою ситуацією та загальними макроекономічними умовами.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Отже, головним завданням управління необоротними активами є належне фінансування їх своєчасного оновлення та досягнення максимальної віддачі від їх застосування. Методологія управління необоротними активами охоплює сукупність принципів, підходів та інструментів, спрямованих на ефективне використання довгострокових ресурсів підприємства. Раціональне управління передбачає забезпечення своєчасного оновлення, оптимізацію структури та підвищення віддачі від використання основних засобів і нематеріальних активів. У процесі прийняття рішень важливими є аналіз технічного стану, рівня амортизації, ліквідності та впливу активів на фінансові результати. Комплексний підхід до управління сприяє зміцненню економічної стабільності та конкурентних позицій підприємства. Ефективна методологія дозволяє досягати стратегічних цілей за рахунок раціонального розподілу ресурсів і підвищення продуктивності.

Література

1. Фінанси підприємств: навч. посіб. / за ред. Г. Я. Аніловської, І. Б. Висоцької. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 440 с.
2. Довгань П. О. Основи класифікації необоротних активів та підходи до їх удосконалення. *Агросвіт*. 2021. № 11. С. 73-81. URL: http://www.agrosvit.info/pdf/11_2021/10.pdf
3. Савченко А. М., Олянецька М. С. Особливості аналізу необоротних активів на прикладі підприємства ПАТ «Харківська бісквітна фабрика». *Ефективна економіка*. 2019. №11. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2019/90.pdf

4. Ткаченко О. С., Шатрава А. В. Сутність та класифікація необоротних активів в контексті їх обліку. *Економіка та суспільство*. 2024. № 68. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4966/4911>
5. Шушкова Ю. В., Шутко А. М., Баськова Ю. С. Аналіз стану та структури активів вітчизняних підприємств. *«Молодий вчений»*. 2021. № 11 (99). С. 415-421. URL: <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/09/SHushkova-56.pdf>
6. Кнейслер О. В., Квасовський О. Р., Ніпаліді О. Ю. Фінансовий менеджмент : підруч. / за ред. О. В. Кнейслер. Тернопіль : Вид-во «Економічна думка», 2018. 478 с.
7. Рymar Ю. Я. Необоротні активи підприємства: поняття та структура. *Державний університет «Житомирська політехніка»*. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/12/240.pdf>
8. Аранчій В.І., Чумак В.Д., Бражник Л.В. Фінанси підприємств : навч. посіб. Полтава: РВ ПДА, 2018. 350 с.
9. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
10. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» : Наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 № 92. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text>
11. Фінансовий менеджмент : підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М. І. Крупки ; [М. І. Крупка, О. М. Ковалюк, В. М. Коваленко та ін.]. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 440 с.

References

1. Anilovska, G. Y. and Vysotska, I. B. (2018) *Finansy pidpriemstv* [Finance of enterprises], Lviv State University of Internal Affairs, Lviv, Ukraine.
2. Dovhan, P. O. (2021) "Fundamentals of classification of non-current assets and approaches to their improvement". *Agrosvit*, vol. 11, P. 73-81. URL: http://www.agrosvit.info/pdf/11_2021/10.pdf
3. Savchenko, A. M. and Olyanetska, M. S. (2019) "Features of analysis of non-current assets on the example of the enterprise PJSC 'Kharkiv Biscuit Factory'". *Efficient economy*, vol. 11. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2019/90.pdf
4. Tkachenko, O. S. and Shatrava, A. V. (2024) "Essence and classification of non-current assets in the context of their accounting". *Economy and society*, vol. 68. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4966/4911>
5. Shushkova, Y. V. Shutko, A. M. and Baskova, Y. S. (2021) "Analysis of the state and structure of assets of domestic enterprises". *Young scientist*, vol. 11 (99), P. 415-421. URL: <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/09/SHushkova-56.pdf>
6. Kneisler, O. V. Kvasovskyi, O. R. and Nipalidi, O. Y. (2018) *Finansovyi menedzhment* [Financial management], Economic Thought Publishing House, Ternopil, Ukraine.
7. Rymar, Y. Y. (2017) "Non-current assets of the enterprise: concept and structure". *Zhytomyr Polytechnic State University*. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/12/240.pdf>
8. Aranchii, V. I. Chumak, V. D. and Brazhnik, L.V. (2018) *Finansy pidpriemstv* [Finance of enterprises], RV PDA, Poltava, Ukraine.
9. Tax Code of Ukraine (2010) Law of Ukraine dated 02.12.2010 No. 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
10. National Accounting Standard 7 "Fixed Assets" approved by the Order of the Ministry of Finance of Ukraine dated 27.04.2000 No. 92. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text>